

Wymagania dotyczące: pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych
CZĘŚĆ D – dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Diagnostyki Prątki

I. PŁYN MÓZGOWO – RDZENIOWY

1. Pobrać z zachowaniem aseptyki, stosując jałowe rękawiczki.
1. Pobrać materiał do jałowej probówki w maksymalnej ilości.
2. **Do badań w kierunku gruźlicy materiał należy przechowywać i transportować w warunkach chłodniczych.**

Czas oczekiwania na wynik: posiew 24 godz. – preparat barwiony metodą fluorescencyjną, Hodowla metodą automatyczną (aparatur BACTEC MIGIT 960)– 42 dni. Hodowla metodą manualną na podłożu podłoże Lowensteina-Jensena – 8-10 tyg.

II. MOCZ

1. Do posiewu pobrać próbkę moczu w maksymalnej ilości, z nocą ze środkowego strumienia, po dokładnej toalecie ujścia cewki moczowej wodą z mydłem, stosować jednorazowe ręczniki lub chusteczki higieniczne.
1. Mocz pobrać do jałowego pojemnika.
2. Mocz u pacjenta cewnikowanego **pobierać zawsze przez świeżo założony cewnik** (patrz standard cewnikowania), po odrzuceniu pierwszej porcji moczu, pobrać do jałowego pojemnika.
3. Na zleceniu koniecznie uwzględnić sposób pobierania.
4. **Do badań w kierunku gruźlicy materiał należy przechowywać i transportować w warunkach chłodniczych..**

Czas oczekiwania na wynik: posiew 24 godz. – preparat barwiony metodą fluorescencyjną, Hodowla metodą automatyczną (aparatur BACTEC MIGIT 960)– 42 dni. Hodowla metodą manualną na podłożu podłoże Lowensteina-Jensena – 8-10 tyg.

**Wymagania dotyczące: pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych
CZĘŚĆ D – dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Diagnostyki Prątką**

III. PLWOCINA

1. Pobierać rano, na czczo, po umyciu zębów i przepłukaniu jamy ustnej jałowym roztworem soli fizjologicznej.
1. Pacjent powinien odkrztusić plwocinę głęboko i energicznie na wydechu do jałowego pojemnika z szerokim otworem, można stosować środki wykrztuśne i nawilżające. Uzyskany materiał powinien pochodzić z dolnych dróg oddechowych i mieć charakter ropny, śluzowo-ropny. Ślina nie nadaje się do badania.
2. Pojemnik z materiałem włożyć do pojemnika transportowego.
3. Transport do 2 godz. w temperaturze pokojowej (19 – 29 °C), powyżej 2 godz. w temp. (2 – 8 °C).

Czas oczekiwania na wynik: posiew 24 godz. – preparat barwiony metodą fluorescencyjną, Hodowla metodą automatyczną (aparatus BACTEC MIGIT 960)– 42 dni. Hodowla metodą manualną na podłożu podłoże Lowensteina-Jensena – 8-10 tyg.

IV. WYDZIELINA Z OSKRZELI

1. Pobierać wyłącznie przez nowo założoną rurkę do jałowego pojemnika.
1. Pojemnik z materiałem włożyć do pojemnika transportowego.
2. Transport do 2 godz. w temp. pokojowej (19 – 29 °C), powyżej 2 godz. w temp. (2 – 8 °C).

Czas oczekiwania na wynik: posiew 24 godz. – preparat barwiony metodą fluorescencyjną, Hodowla metodą automatyczną (aparatus BACTEC MIGIT 960)– 42 dni. Hodowla metodą manualną na podłożu podłoże Lowensteina-Jensena – 8-10 tyg.

V. ASPIRAT, PUNKTAT Z ZATOK LUB UCHA ŚRODKOWEGO

1. Materiałem do badania jest wydzielina z nakłucia zatok przynosowych lub błony bębenkowej ucha.
1. Pobrać do jałowego, suchego pojemnika.
2. Transport do 2 godz. w temp. pokojowej (19 - 29 °C), powyżej 2 godz. w temp. (2 – 8 °C).

**Wymagania dotyczące: pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych
CZĘŚĆ D – dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Diagnostyki Prątki**

Czas oczekiwania na wynik: posiew 24 godz. – preparat barwiony metodą fluorescencyjną, Hodowla metodą automatyczną (aparatus BACTEC MIGIT 960)– 42 dni. Hodowla metodą manualną na podłożu podłoże Lowensteina-Jensena – 8-10 tyg.

V. OKO

1. Materiałem do badania jest wydzielina oczna oraz zeszkrobiny z rogówki lub spojówki oka.
1. Materiał należy umieścić w jałowym pojemniku, ewentualnie z dodatkiem niewielkiej ilości roztworu soli fizjologicznej i transportować do laboratorium w temp. 2-8 °C.

Czas oczekiwania na wynik: posiew 24 godz. – preparat barwiony metodą fluorescencyjną, Hodowla metodą automatyczną (aparatus BACTEC MIGIT 960)– 42 dni. Hodowla metodą manualną na podłożu podłoże Lowensteina-Jensena – 8-10 tyg.

VI. PŁYNY Z JAM CIAŁA (OTRZEWNOWY, STAWOWY, OPŁUCNOWY, POPŁUCZYN ŻOŁĄDKOWYCH, ROPY itp.)

1. Pobierać do jałowego pojemnika z szerokim otworem w maksymalnej ilości.
1. Do czasu transportu przechowywać w temp. pokojowej (19 - 29 °C) do 2 godz., powyżej 2 godz. materiał należy przechowywać w lodówce w temp. 2 – 8 °C do 24 godz.
2. Transport do 2 godz. w temp. pokojowej (19 - 29 °C), powyżej 2 godz. w temp. (2 – 8 °C).

Czas oczekiwania na wynik: posiew 24 godz. – preparat barwiony metodą fluorescencyjną, Hodowla metodą automatyczną (aparatus BACTEC MIGIT 960)– 42 dni. Hodowla metodą manualną na podłożu podłoże Lowensteina-Jensena – 8-10 tyg.

**Wymagania dotyczące: pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych
CZĘŚĆ D – dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Diagnostyki Prątki**

	<p>Probówka jałowa Falcon 15 ml na posiew aspiratów z oskrzeli, BAL</p>		<p>Pojemnik jałowy na posiew materiałów operacyjnych i płynów z jam ciała</p>
	<p>Probówka jałowa Falcon 50 ml na posiew płwociny</p>		<p>Pojemnik jałowy na posiew moczu.</p>

Wymagania dotyczące: pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych
CZĘŚĆ D – dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Diagnostyki Prątką

Lp	Pełna nazwa badania	Symbol badania A-posiew automatyczny M-posiew manualny	Przygotow. pacjenta	Rodzaj materiału do badania			LABORATORIUM					
							Przechowywanie materiału przed wykonaniem badania			Przechowywanie materiału po wykonaniu badania		
				Pojemnik Kolor korka	Próbka pierwotna (min. objętość) Transport 2-8 °C	Próbka wtórna (min. objętość)	Temp.	czas	miejsce	Temp.	czas	miejsce

1.	Posiew płynu mózgowo – rdzeniowego	AFBMRA AFBMRM	wg aktualnej procedury	JAŁOWA PROBÓWKA	PMR Pobrany w maksymalnej ilości Transport 2 – 8 °C do 4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
2.	Posiew płynu z jamy otrzewnej	AFBJOA AFBJOM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
3.	Posiew z płynu z jamy opłucnowej	AFBPOA AFBPOM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
4.	Posiew z płynu stawowego	AFBPSA AFBPSM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
5.	Posiew z jamy brzusznej	AFBPBA AFBPBM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
6.	Posiew płynu z guza	AFBPGA AFBPGM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni

Wymagania dotyczące: pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych

CZĘŚĆ D – dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Diagnostyki Prątką

Lp	Pełna nazwa badania	Symbol badania A-posiew automatyczny M-posiew manualny	Przygotow. pacjenta	Rodzaj materiału do badania			LABORATORIUM					
							Przechowywanie materiału przed wykonaniem badania			Przechowywanie materiału po wykonaniu badania		
				Pojemnik Kolor korka	Próbka pierwotna (min. objętość) Transport 2-8 °C	Próbka wtórna (min. objętość)	Temp.	czas	miejsce	Temp.	czas	miejsce

7.	Posiew płynu z protezy	AFBPPA AFBPPM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
8.	Posiew płynu z torbieli	AFBPTA AFBPTM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
9.	Posiew popłuczyn żołądkowych	AFBZOA AFBZOM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
10.	Posiew krwi miesięczkowej	AFBKMA AFBKMM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
11.	Posiew ropy	AFBROA AFBROM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
10.	Posiew wydzieliny z oskrzeli	AFBAOA AFBAOM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	1 – 2 ml Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
12.	Posiew płwociny	AFBPLM AFBPLA	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK Z SZEROKIM OTWOREM	1 – 2 ml Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni

Wymagania dotyczące: pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych
CZĘŚĆ D – dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Diagnostyki Prątką

Lp	Pełna nazwa badania	Symbol badania A-posiew automatyczny M-posiew manualny	Przygotow. pacjenta	Rodzaj materiału do badania			LABORATORIUM					
							Przechowywanie materiału przed wykonaniem badania			Przechowywanie materiału po wykonaniu badania		
				Pojemnik Kolor korka	Próbka pierwotna (min. objętość) Transport 2-8 °C	Próbka wtórna (min. objętość)	Temp.	czas	miejsce	Temp.	czas	miejsce

13.	Posiew moczu	AFBMOA AFBMOM	wg aktualnej procedury	JĄŁOWY POJEMNIK Z SZEROKIM OTWOREM	Mocz: pobrany w maksymalnej ilości Transport 2 – 8 °C do 4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
14.	Posiew materiałów operacyjnych	AFBMTA AFBMTM	wg aktualnej procedury	JĄŁOWY POJEMNIK	Fragmety maksymalnie wielkości orzecha laskowego Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
15.	Posiew tkanki	AFBTKA AFBTKM	wg aktualnej procedury	JĄŁOWY POJEMNIK	Fragmety maksymalnie wielkości orzecha laskowego Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
16.	Posiew ze zmian skórnych	AFBZSA AFBZSM	wg aktualnej procedury	JĄŁOWY POJEMNIK	Fragmety maksymalnie wielkości orzecha laskowego Transport 19-29 °C do 2h 2 – 8 °C 2-4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni
17.	Posiew materiału z oka lewego	AFBOLA AFBOLM	wg aktualnej procedury	JĄŁOWY POJEMNIK	Pobrany w maksymalnej ilości Transport 2 – 8 °C do 4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prątką	2 – 8 °C	do 7 dni

Wymagania dotyczące: pobierania, przechowywania i transportu materiału do badań laboratoryjnych
CZĘŚĆ D – dotyczy badań wykonywanych w Pracowni Diagnostyki Prętka

Lp	Pełna nazwa badania	Symbol badania A-posiew automatyczny M-posiew manualny	Przygotow. pacjenta	Rodzaj materiału do badania			LABORATORIUM					
							Przechowywanie materiału przed wykonaniem badania			Przechowywanie materiału po wykonaniu badania		
				Pojemnik Kolor korka	Próbka pierwotna (min. objętość) Transport 2-8 °C	Próbka wtórna (min. objętość)	Temp.	czas	miejsce	Temp.	czas	miejsce

18.	Posiew materiału z oka prawego	AFBOPA AFBOPM	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK	Pobrano w maksymalnej ilości Transport 2 – 8 °C do 4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prętka	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prętka	2 – 8 °C	do 7 dni
19	Badanie molekularne Mycobacterium tuberculosis metodą RT-PCR (MTB/RIF)	GRUZ	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK / JAŁOWY POJEMNIK Z SZEROKIM OTWOREM	Pobrano w maksymalnej ilości Transport 2 – 8 °C do 4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prętka	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prętka	2 – 8 °C	do 7 dni
20	Badanie molekularne rozszerzonej oporności Mycobacterium tuberculosis metodą RT-PCR (MTB/XDR)	GRUZXDR	wg aktualnej procedury	JAŁOWY POJEMNIK / JAŁOWY POJEMNIK Z SZEROKIM OTWOREM	Pobrano w maksymalnej ilości Transport 2 – 8 °C do 4 h	-	2 – 8 °C	do 68 godz.	Pracownia Diagnostyki Prętka	2 – 8 °C	96 godz	Pracownia Diagnostyki Prętka	2 – 8 °C	do 7 dni

SPORZĄDZIŁ: Katarzyna Namysłowska

ZATWIERDZIŁ: Ewa Czarska